

Številka: 00104-456/2017/5

Datum: 18. 10. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi s Slovenci v Venezueli

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Franc Breznik je 21. septembra 2017 na Vlado RS naslovil pisno poslansko vprašanje v zvezi s Slovenci v Venezueli in, ob predstavitvi razmer v Venezueli, izpostavil pomanjkanje hrane, medicinskih pripomočkov, zdravil in higienskih pripomočkov ter navedel, da v Venezueli živi okoli 1.000 Slovencev in njihovih potomcev. Na Vlado RS je naslovil vprašanja:

1. Ali in kako vlada spremlja dogajanje v Venezueli?
2. Ali je vlada Venezueli in Slovincem, ki živijo tam, ponudila humanitarno pomoč?
3. Koliko prošenj za pridobitev državljanstva s strani Slovencev, ki živijo v Venezueli, je država prejela v zadnjem letu?
4. Ali vlada razmišlja o repatriaciji za Slovence, ki živijo v Venezueli?

Vlada Republike Slovenije na zastavljena vprašanja podaja naslednji odgovor:

ad 1.

Republika Slovenija z zaskrbljenostjo spremlja dogajanje v Venezueli, ki je v zadnjih mesecih privedlo tudi do izbruhov nasilja in terjalo več kot sto žrtev. Slovenija kot članica EU politični odziv na krizo v Venezueli usklajuje v okviru EU. Skupni glas visoke predstavnice in 28 držav članic je namreč močnejši, kot bi bili pozivi posameznih držav. Slovenija se je tako pridružila izjavi visoke predstavnice Mogherini v imenu EU in držav članic z 2. avgusta 2017, neposredno po volitvah v ustavodajno skupščino, v kateri je ponovno pozvala k reševanju razmer z dialogom in v obstoječih ustavnih okvirih. V tem pogledu je opozorila na spoštovanje pristojnosti vseh legitimnih ustanov, tudi nacionalne skupščine, ustavnega sodišča in državnega tožilstva. EU ves čas poudarja, da je edina pot za rešitev krize dialog, izraža pa veliko zaskrbljenost, saj pozitivnih premikov ni, politične, varnostne in humanitarne razmere pa se slabšajo na dnevni osnovi.

EU odziv na krizo koordinira tudi z ostalimi mednarodnimi dejavniki, tudi v regijskem okviru. EU in njene članice, tudi Slovenija, pozdravljajo in spodbujajo različne pobude s pripravljenostjo držav regije in drugih mednarodnih akterjev za pomoč pri pogajanjih. V tem kontekstu EU in njene članice spominjajo na pismo vatikanskega državnega sekretarja iz leta 2016, ki poudarja nujne točke za dialog (mdr. določitev volilnega koledarja, odprtje humanitarnih kanalov, izpustitev zaprtih oporečnikov in spoštovanje nacionalne skupščine) in izpostavlja nujnost vključitve opozicije v pogovore. Nadalje pozivajo vse strani, da se izogibajo nasilju, tudi prek skupin oboroženih civilistov, in apelirajo na oblasti, da zagotovijo polno spoštovanje človekovih pravic.

Tudi nevladne organizacije in visoki komisar OZN za človekove pravice postajajo vse bolj kritični. Opozarjajo tudi na pomen humanitarne pomoči in pozivajo venezuelsko oblast, da omogoči njen vnos v državo.

Republika Slovenija se zaveda, da se ekonomski položaj v državi slabša, da se inflacija strmo dviga in da ljudje ostajajo brez osnovnih življenjskih potrebščin, tudi hrane in zdravil.

Slovenija v Venezueli nima rezidenčnega veleposlaništva, je pa v njej akreditirana prek veleposlaništva v Brasilii. Veleposlaništvo položaj pozorno spremlja ter je v rednih stikih s predstavništvu EU v Caracasu, ki skrbno spremljajo razmere in usklajujejo aktivnosti odziva za morebitno zaostritev krize. Prav tako vzdržuje odnose s slovenskimi državljani v Venezueli. Veleposlaništvo zagotavlja potrebno podporo in pomoč državljanom, ki za to zaprosijo. Zaposila državljanov so se tudi v zadnjem letu nanašala na urejanje osebnih statusnih zadev in dokumentov. Sicer lahko državljan RS, ki bi v Venezueli potreboval pomoč in zaščito v nujnih (kritičnih) primerih (hospitalizacija, odvzem prostosti, kraja dokumentov, izdaja potnega lista za vrnitev), uporabi mehanizem zaščite nezastopanega državljana EU, po katerem mu pomaga predstavništvo druge države članice. V Venezueli je tak mehanizem doslej že večkrat uspešno uporabilo več državljanov RS.

ad 2.

EU vztrajno opozarja tudi na nujno zagotovitev odprtih humanitarnih poti, zlasti ob, v zadnjih mesecih pogostih, novicah o pomanjkanju osnovnih življenjskih potrebščin, predvsem zdravil in hrane. V tem oziru je EU pozdravila izvedbo opazovalne misije humanitarnega direktorata EK (DG ECHO) spomladi 2017, do katere je prišlo po daljših prizadevanjih. Venezuela namreč zavrača mednarodno humanitarne pomoč in njen vnos v državo tesno nadzoruje in omejuje. Glede na dejstvo, da država ne dopušča vnosa humanitarne pomoči, je tudi Republika Slovenija omejena v svojih zmožnostih nujenja kakršne koli človekoljubne pomoči.

Republika Slovenija bo dogajanju še naprej pozorno sledila in prilagajala svoj odziv razmeram na terenu.

ad 3.

V letu 2017 je bilo vloženih 12 vlog državljanov Venezuele na podlagi izredne naturalizacije iz nacionalnih razlogov. Postopki so v zaključni fazi, saj vloge čakajo na obravnavo na Vladi Republike Slovenije (k vlogam je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu že podal pozitivno mnenje).

Dodatno pojasnjujemo, da so bila po podatkih iz matičnega registra na dan 29. 9. 2017 v obdobju od vzpostavitve matičnega registra (3. 5. 2005) do 29. 9. 2017 v matični register naknadno vpisana rojstva 103 oseb, rojenih v Venezueli, od tega 52 oseb na podlagi priglasitve do 18. leta in 51 oseb na podlagi priglasitve od 18. do 36. leta starosti¹.

Ministrstvo za notranje zadeve še pojasnjuje, da je iz podatkov, ki izhajajo iz Centralnega registra prebivalstva na dan 28. 9. 2017 razvidno, da ima v Venezueli prijavljen stalni naslov 282 državljanov Republike Slovenije, 20 državljanov pa ima v Venezueli prijavljen začasni naslov.

ad 4.

Repatriacija kot poziv k temu, da Slovenci ali njihovi potomci zaradi kritičnih razmer v kraju bivanja zapustijo določen del sveta in se odpravijo v svojo prvotno domovino, je v strokovni javnosti poznana kot evakuacija (čeprav se slednja lahko izvede tudi v sosednje ali druge države in ne zgolj v matično domovino). Ta je v osnovi ne le konzularni, pač pa politični in v nadaljevanju logistični izziv. Pozivu k repatriaciji je namreč potrebno dodati oziroma zagotoviti

¹ Gre za priglasitve v državljanstvo Republike Slovenije skladu s 5. in 6. členom ZDRS.

varen odhod iz države, predvsem pa sprejemljive pogoje za življenje v Sloveniji po prihodu vanjo.

Odločitev o tem, ali gre v neki državi za hudo gospodarsko in politično krizo in so Slovenci izpostavljeni različnim pritiskom – s čimer bi bili izpolnjeni osnovni pogoji za razmišljanje o repatriaciji – zahteva kompleksno preučitev. Pričakuje se, da se v takih primerih države članice EU tesno koordinirajo in sprejemajo usklajene ukrepe.

Doslej taka razprava formalno še ni bila sprožena, prav tako nobena od držav članic EU še ni sprožila takšnega postopka.